

Likabehandlingsplan

- plan för arbetet mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling

Lärarens förskola

Giltighetstid: 2020-12-01 – 2021-11-30

Ansvarig rektor: Gunilla Eriksson

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn/elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en likabehandlingsplan är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

I vårt arbete med barnen ska vi använda oss av trivselregler som tydligt beskriver hur vi ska vara mot varandra. Vi förstärker även detta genom att använda oss av tecken. Skapa gemenskap och glädje med alla barn i dagens alla situationer. Detta förstärker vi i samlingar och aktiviteter där vi samtalar om olikheter och likheter, där olikheter lyfts fram till något positivt.

Vid inskolning visar vi planen för föräldrarna så att de kan ta del av innehållet i den, den ska vara synlig och tillhands för alla som vill läsa den. Vi ska delge föräldrarna om innehållet i Likabehandlingsplanen till exempel vid föräldrasamtal och föräldramöten. Den ska också finnas tillgänglig på förskolans hemsida.

3. Kartläggning av riskområden

Frågan för vår kartläggning var: **Känner du dig trygg på förskolan? Lyssnar dina kamrater om du säger stopp? Vad ska du göra om en kompis inte lyssnar när du säger stopp?**

Vi började med att fråga barnen om de vet vad trygg betyder. Det visade sig att inte alla barn visste vad det betyder så vi började med att förklara det. Vi upplevde att barnen känner sig trygga på förskolan och att kamrater har en stor betydelse. En flicka sa att hon känner sig nervös för att börja i förskoleklass och få nya kamrater. Barnen sa vidare att de brukar säga stopp till sina kamrater om de gör saker som de inte vill att de ska göra. Oftast lyssnar kamraten då, men inte alltid. Vi har uppmärksammat att det kan gälla barn som har problem sin impuls kontroll. Barnen var väldigt tydliga med att de hämtar en fröken om kamraten inte lyssnar på stopp.

4. Mål för arbetet

- Barn som är trygga och nyfikna och som har god självkänsla.

- Kompetenta barn som klarar mycket själva.
- Barn som känner stolthet över vad de har skapat.
- Barn som känner att de duger som de är.
- Barn som vet allas lika värde och som är en bra kompis.
- Barn som är ”fiffiga” kompisar.
- Det ska finnas pedagoger de tider det behövs mest.
- Det är viktigt med gemensam syn i huset på lärmiljöer.

5. Handlingsplan

Vi arbetar regelbundet med värdegrundsfrågor, som kamratskap, känslor och trivselregler- allas lika värde. Barnkonventionen ligger också till grund för detta arbete.

Vid schemaläggning tänker vi på att det måste finnas tillräckligt med pedagoger vid de tider då vi har flest barn. Vi har en gemensam syn på våra lärmiljöer. Allt detta skapar trygghet hos barnen och att miljöerna följer en röd tråd oavsett vilken avdelning de är på. Vi följer årshjulet för uppföljning och utvärdering.

6. Utvärdering av genomförda insatser

Fjolårets fråga var; finns det rum eller ställen, både inne och ute, som kan vara otrygga för barnen?

Det vi har sett är att inga rum i sig är otrygga utan kan bli det i frånvaro av pedagoger, antal barn i rummen och sammansättningen av barn. I och med vår renovering så fick vi fler fönster och har tack vare det större överblick över barngruppen inne på avdelningarna. Vi tänker på hur vi möblerar i våra lärmiljöer, det vill säga många små mötesplatser där barnen möts i mindre grupper. Detta leder också till en större överblick över barngruppen.

Vi har säkerställt att vi är där barnen är och kommunikationen mellan oss pedagoger är viktig. Vi har bestämt vem som är vart och vem som gör vad, t ex vem som dukar, vem som vilar med barnen osv.

7. Barns/elevs delaktighet i arbetet

Vi börjar varje termin med att utforma trivselregler tillsammans med barnen. Vi börjar också varje termin med att arbeta extra mycket med tema kamrat. Vi läser böcker, spelar spel, flanosagor, samtal, lekar och sånger, som bygger på kamratskap är några exempel på hur vi arbetar med detta.

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när barn kränker barn

- Den/de som upptäcker eller får vetskap om händelsen kontaktar arbetslaget.
- Föräldrar/vårdnadshavare kontaktas.
- Skyndsam anmälan till LISA-systemet. Utöver anmälningsskyldigheten inträder också utrednings- och åtgärdsskyldighet.
- En utredning utifrån händelsen påbörjas, där även förskolans atmosfär och kultur ingår i kartläggningen.
- I vissa situationer kan stödteamet (BES) behöva kopplas in.
- Upprätta tid för uppföljning och utvärdering.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar barn

- Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets vårdnadshavare.
- Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.

9. Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

• Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

• Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

• Etnisk tillhörighet

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska

ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

• **Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

• **Funktionsnedsättning**

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.

• **Sexuell läggning**

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

• **Ålder**

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet ”sexuella trakasserier” innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

• Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

• Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- **Främlingsfientlighet**

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- **Homofobi**

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.